สารนิพนธ์เรื่อง	บทบาทของศาลในการค้นหาความจริง ศึกษากรณีเปรียบเทียบคดีมโนสาเร่ กับวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551
คำสำคัญ	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หมวดวิธีพิจารณาคดีมโนสาเร่/วิธีพิจารณาผู้บริโภค / ศาล / คู่ความ
นักศึกษา	สาคร มนต์นำโชค
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ศาสตราจารย์พิเศษกุลพล พลวัน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2555

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบถึงบทบาทของศาลในการค้นหาความจริงตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ในหมวดวิธีพิจารณาคดีมโนสาเร่ กับวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

จากการศึกษาพบว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายวิธีพิจารณาคดีทั้งสองประเภทนี้มุ่งเน้นและต้องการที่จะให้ศาลเป็นผู้มีบทบาทในการแสวงหาข้อเท็จจริงในเชิงรุก จึงได้นำเอาระบบวิธีพิจารณาคดีในระบบไต่สวนมาใช้ เพื่ออำนวยประโยชน์ต่อการใช้สิทธิเรียกร้องของผู้เสียหายและผู้บริโภคที่จะใช้สิทธิทางศาล ในการเรียกร้องค่าเสียหายพร้อมกับได้รับการเยียวยาความเสียหายที่รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม จึงได้มีการตรากฎหมายสารบัญญัติวางเป็นแนวให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคดี ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดหน้าที่นำสืบ ของคู่ความ การสอบถามคู่ความว่าจะนำพยานหลักฐานใดเข้าสืบ การเรียกพยานหลักฐานมาสืบเองได้ตามที่เห็นสมควร การซักถามพยาน หรือแม้แต่การซักถามพยานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเหล่านี้ ต้องการที่จะให้ศาลแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานด้วยตัวศาลเอง จึงได้นำเอาวิธีพิจารณาคดีระบบไต่สวนมาใช้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้กำหนดไว้เพียงให้ศาลใช้ดุลยพินิจได้อย่างกว้างขวางเท่านั้น ซึ่งศาลจะใช้หรือไม่ใช้ดุลยพินิจก็ได้ ไม่ได้บังคับให้ศาลต้องปฏิบัติตาม สืบเนื่องจากดุลยพินิจไม่ใช่ข้อกฎหมาย โดยที่ไม่มีกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือออกกฎหมายมาบังคับให้ศาล

SPU CHONBURI

จะต้องยึดถือและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดแต่อย่างใด เหมือนเช่นวิธีพิจารณาคดีของศาลปกครอง หรือ วิธีพิจารณาคดีของศาลฎีกาแผนกคดีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ที่ได้นำเอาวิธีพิจารณาคดีในระบบไต่สวนมาใช้ ซึ่งถือได้ว่าตุลาการศาลปกครองหรือศาลฎีกา มีบทบาทในการแสวงหาข้อเท็จจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งๆ ที่หลักในการพิจารณาคดีก็เป็นระบบไต่สวนเช่นกัน

สารนิพนธ์ฉบับศึกษาเปรียบเทียบถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ที่กฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในหมวดคดีมโนสาเร่ กับวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ที่มีเจตนารมณ์นำเอาวิธีพิจารณาคดีระบบไต่สวนมาใช้ เพื่อที่จะอำนวยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด มีประสิทธิภาพและเป็นธรรมให้กับประชาชนผู้ที่จะใช้สิทธิทางศาลได้ตามเจตนารมณ์ต่อไป

SPU CHONBURI

THEMATIC TITLE	ROLE OF COURT IN FACT FINDING: STUDY IN COMPARISON BETWEEN PETTY CASE AND COMSUMER CASE PROCEDURAL ACT B.E. 2551
KEYWORDS	CIVIL PROCEDURAL CODE, PETTY CASE PROCEDURAL / CONSUMER CASE PROCEDURAL CODE / COURT / LITIGANT
STUDENT	SAKORN MONNUMCHOK
THEMATIC ADVISOR	SPECIAL PROFESSOR KULAPHAN PONLAWAN
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAW, BUSINESS LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2012

ABSTRACT

This thesis is to comparatively compare the roles of the court on finding facts according to the Civil Procedural Code in Petty Case Procedural and Consumer Procedural Code according to the Consumer Procedure Code, B.E. 2551

From the study is found that the intention of those two laws focus and want the court to have the role to aggressively find the fact. The case procedural system in inquiry system are applied for benefit of the right to claim of the injury and the consumer to exercise their right in the court in claiming for damage cost and to receive indemnity that quickly, save, efficient and fair. Therefore, there is effort to enact the procedural law as a guidelines for the court to consider the case regardless the determination of the duty to adduce evidence of the litigants, inquiry the litigants whether which type of evidence to be adduced by the litigants, calling witness or evidence for inquiry as deemed appropriate, inquiring the witness or even to ask the witness about any fact related to the case. Those roles required the court to seek for the fact and compile witness or evidence by the court himself. Therefore, the case procedural system in inquiry system is thus applied for fairness of all parties. But the above rules prescribe the court to only widely consider, but it does not force the court to consider or not due to such consideration is not law, nor rules, regulations nor issued as law to enforce the court to strictly comply to such rule. Likewise the

SPU CHONBURI

Administrative Procedural Code or Supreme Procedural Code, Political Office Holder Case which uses procedural system in inquiry system. Should the judge of Administrative Court and Supreme Court play their roles to effectively seek for the fact even it is the same system but how to make that the Civil Procedural Code in petty case in consumer procedural code according to the Act of Consumer Procedure Code, B.E. 2551 which intends to apply procedural code and the court to find out the fact in order to facilitate convenience, quickness, save, to become effective and fairness to the people who uses the right in the court according to the intention.

SPU CHONBURI